

Byerne omkring langs Kysterne, saaledes at man til enhver Tid kunde være underrettet om, hvor en fjendtlig Flaade viste sig. Jeg spurgte ham da, om han troede det muligt ved Hjælp af et saadant Jernbanesystem og Telegraphsystem at forsvare Sjælland og navnlig at forhindre en Landgang. Hans Ord til mig vare følgende: „Giv mig et Jernbanesystem og et Telegraphsystem, saaledes som De har foreslaaet, og giv mig endvidere 30,000 Mand, og jeg skal forsvare Sjælland mod en langt overlegen Styrke.“ At Vilow, Seierherren ved Fredericia, ligeledes satte overordentlig stor Pris paa at sætte Fredericia i Forbindelse med Jernbanesystemet, troer jeg ikke paa nogen Maade kan drages i Tvivl; det laa ligefrem i Sagens Natur. Jeg anfører disse to, jeg tør sige to af de meest praktiske Hærførelses-Uttringer som Forsvarsvæsen i Samklang med de Principer, som bør være gjældende med Hensyn til hele Jernbanevæsenet. Disse Anstuelser staae ingenlunde isolerede. — Hvad angaaer andre Landes Jernbanevæsen, har jeg hørt kyndige Folk yttre den Mening, at Englands Frygt for en fransk Landgang er ugrundet, idet Engländerne, om det ogsaa maatte lykkes en fransk Armee ved Hjælp af Flaaden at gjøre Landgang, vilde ved Hjælp af deres Telegrapher og Jernbaner i kort Tid kunne concentrere en saa stor Styrke, at de kunde kaste Franskmændene tilbage i Havet. Jeg har læst Afhandlinger om, hvorledes en Invasion i Paris som den, der skete 1814—15, nu vilde være umulig paa Grund af de franske Jernbaner, fordi nemlig Frankrig paa ethvert Punkt vil kunne concentrere sine Tropper saaledes, at de kunne tilbagevise enhver fremmed Invasion. De erindre ogsaa, mine Herrer, hvor stor Betydning disse Communicationsmidler havde i Italien, da Krigen udbrød, og at Victor Emanuel vilde have været fortabt, dersom Frankrig ikke havde haft Jernbaner og Dampskibe. Noget lignende har man sagt om Sebastopol. Man har meent, at Franskmændene og Engländerne ikke vilde have kunnet indtage denne stærke Fæstning, ifald Rusland havde haft Jernbaner. Alle ere enige om, at Jernbanerne maae anlægges saaledes, at de

ikke splitte Kræfterne ad, men give det størst mulige Sammenhold. Det er efter min Mening en yderst glædelig Sag, at et saaarartet Foretagende som Jernbanevæsenet tillige er et af de stærkeste og meest betryggende Midler til vort Forsvar, saa at de store Summer, vi anvende til Jernbaner, tillige tjene til vort Forsvar. — Naar de rigtige Principer, som jeg troer, for den almindelige Communication, for Statens Sammenhold og for Statens Forsvarsvæsen falde sammen, maae vi være meget varsomme ved ikke at tage det tilbørlige Hensyn til hele vort militære Forsvar, være varsomme ved at løse noget med Hensyn til den Sikkerhed, som er nødvendig for at forsvare Danmarks Selvstændighed, som er nødvendig for, at vi tillige kunne bevare Slesvig. Jeg tillod mig derfor at anføre hine to berømte Hærførelses Ord, fordi jeg troer, at vi netop nu, da Krigen maa skee krænkes os, bør være dobbelt varsomme ved ikke at tage det fornødne Hensyn til vort Forsvarsvæsen, som i dette Punkt falder sammen med, hvad der er det Rigtige fra den almindelige Samfærdsels og fra Statens Sammenholds Side.

Lange: Jeg skal kun tillade mig en ganske kort Bemærkning. Da jeg ikke tiltroer mig fornøden Sagkundskab, har jeg efter denne Sags anden Behandling raadført mig med flere Militære, paa hvis Dom med Hensyn til Landets Forsvarsvæsen jeg lægger fortrinlig Vægt, og jeg har af dem Alle hørt yttre med megen Bestemthed, at det for Krigsføringen var en Sag af stor Vigtighed, at Jernbanen førtes igjennem Fredericia eller dog i det Nægeste i Nærheden af denne Fæstning. Jeg drister mig derfor ikke til at afgive min Stemme derimod, men maa stemme for det af den høitagtede Minister stillede Endringsforslag.

Bligen-Finecke: Endsløndt der i denne Sag, under dens forskjellige Behandlinger, er talt saalænge og saa meget, er der dog en Nigsdagsmand her tilstede, hvis Ord vi ikke i Aften, ja end ikke i denne Session have hørt, og det en Mand, hvis Ord i og for sig have stor Betydning, men have endnu større Betydning, fordi han, foruden at være Folketings-